

A vesék és húgyutak
morfológiai és funkcionális
vizsgálatai. A vesék és
húgyutak megbetegedéseire
utaló tünetek és panaszok.

Karádi István dr.

III.Sz. Belgyógyászati Klinika

Ha pedig a' kő már egyszer a' vesébdől minden alkalmatlanság nélkül, avagy ámbár előre ment nagy bajakkal-is az húgyos hójagba le-ment, akkor a' fellyebb le-irt történetek lassan-lassan el-mulnak; a' betegek azután a' vese táján sem feszülést, sem nyomást, sem nyilallást nem éreznek; és akkor már lehet gondolni, hogy a' vesék a' kőtől egészen meg-menekedtek.

De ha mégis a' fellyebb meg-jedzett történetek még a' vesék' táján hosszabb ideig-is meg-maradnak, akkor közönségesen egy vagy több kövek-is még a' vesékben vagynak, mellyek majd megint az előbbi fájdalmaknak ostromit fel-gerjesztik.

ÖR V O S I
T A N I T Á S ,
Mellyet

L. B. STÖRCK ANTAL
Fels. Csász. s Kir. Fej. Tanátsoffa,
Fő Orvosa, az Orv. Tud. áll.
Igazgatója. és az egész Austr.
Birod. Protomedicussa, s a't. az
Austr. Borbély. szám. 1776. dik
eszt. Ném. Nyel. ki-adott, mostan
pedig

Magyarrá fordított

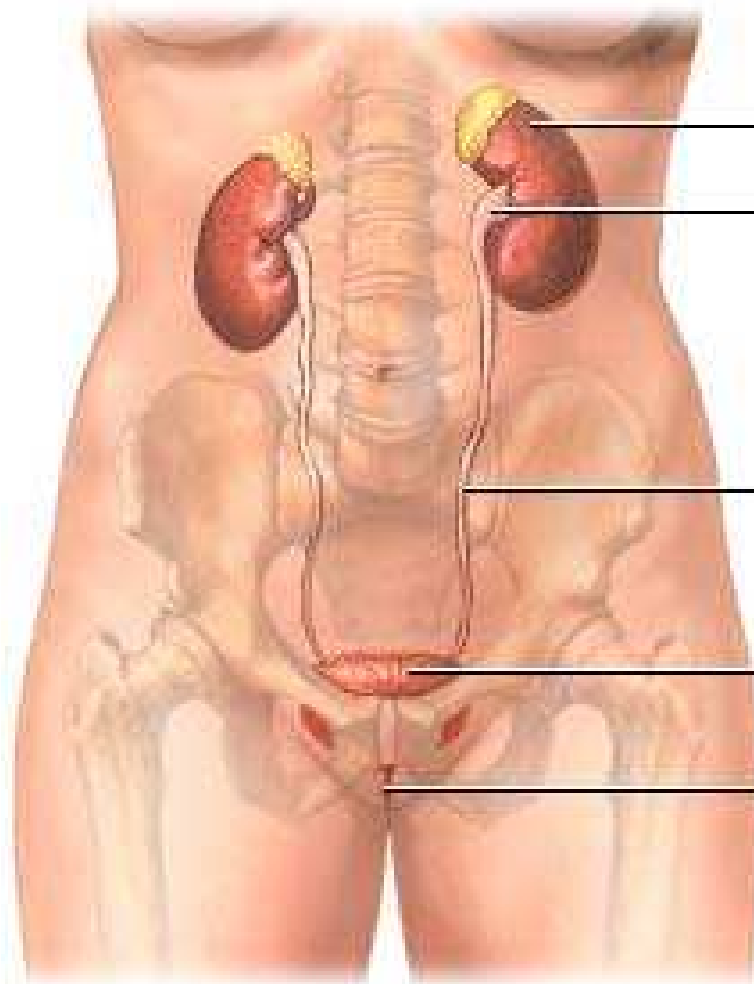
RÁCZ SÁMUEL
A' Nem. Mest. és a' Filof. Meste-
re; az Orv. Tud. Doktora, és
a' Bud. Kir. Univerf.
egyik Tanítója.

I RÉSZ

B U D Á N,
A' Királyi Univerfitásnak Betűvel,

1 7 7 8.

Cum speciali Privilegio Sac. Caesar. Regiae Apost. Majest.

Kidney

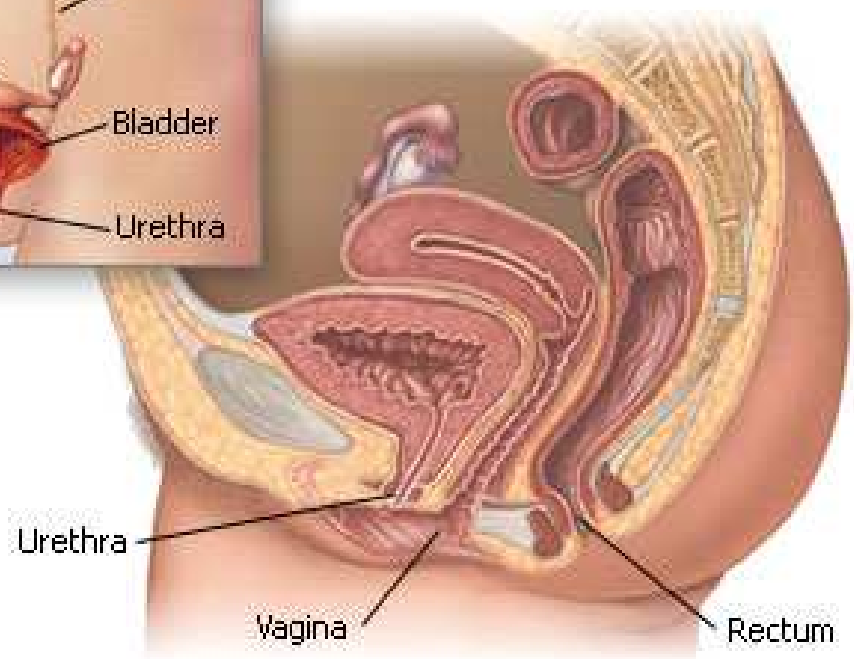
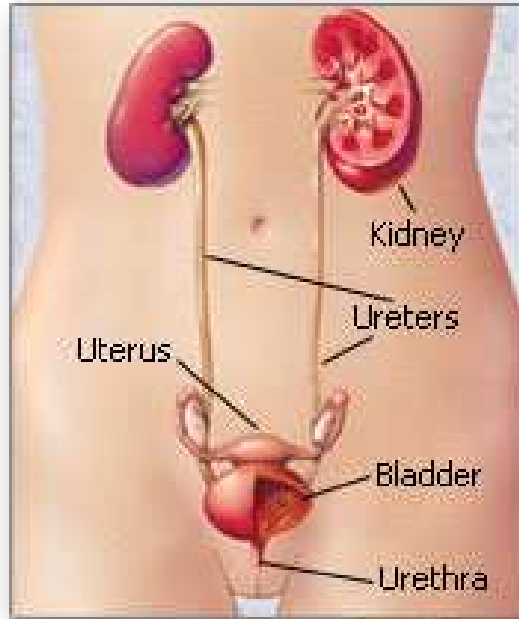
Renal pelvis

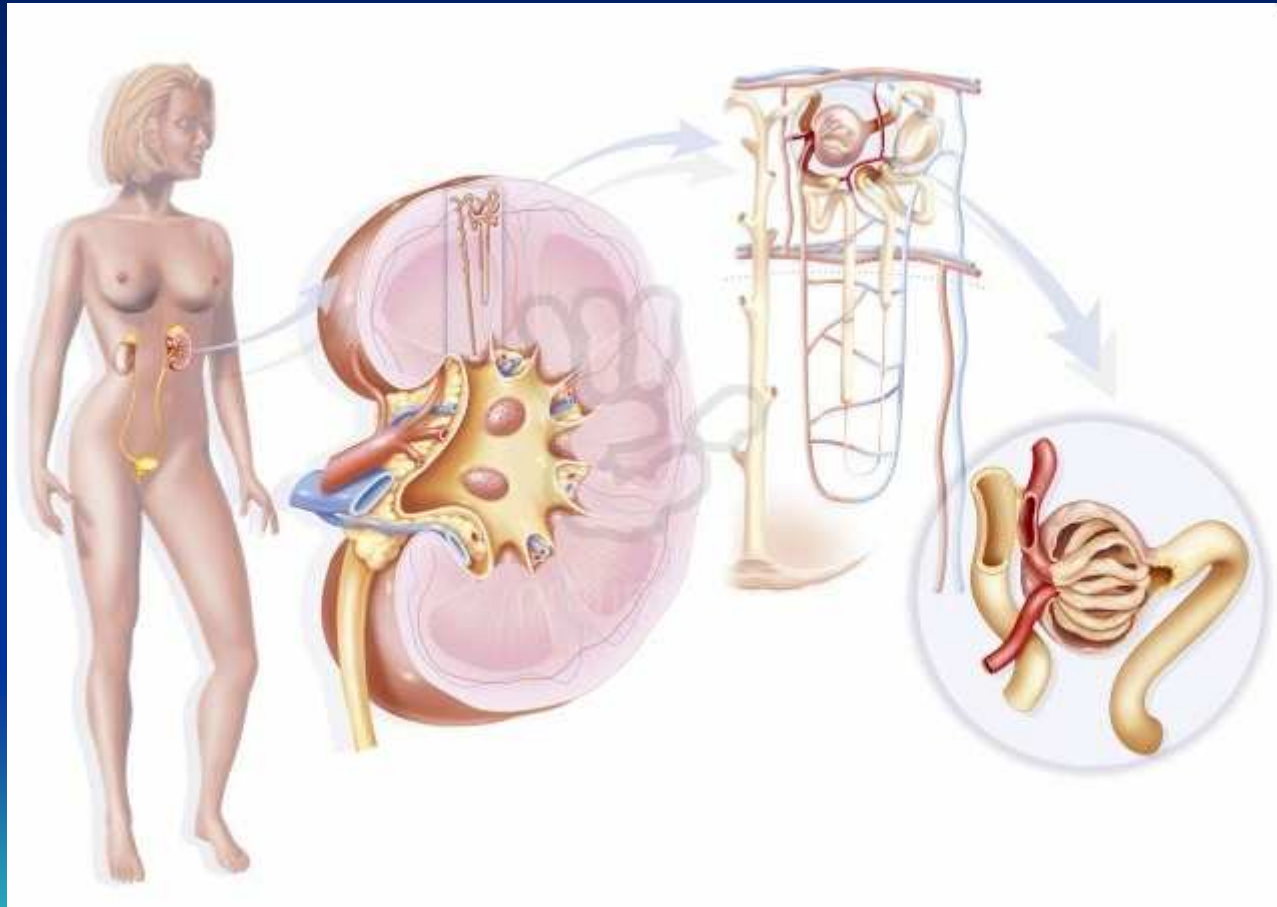
Ureter

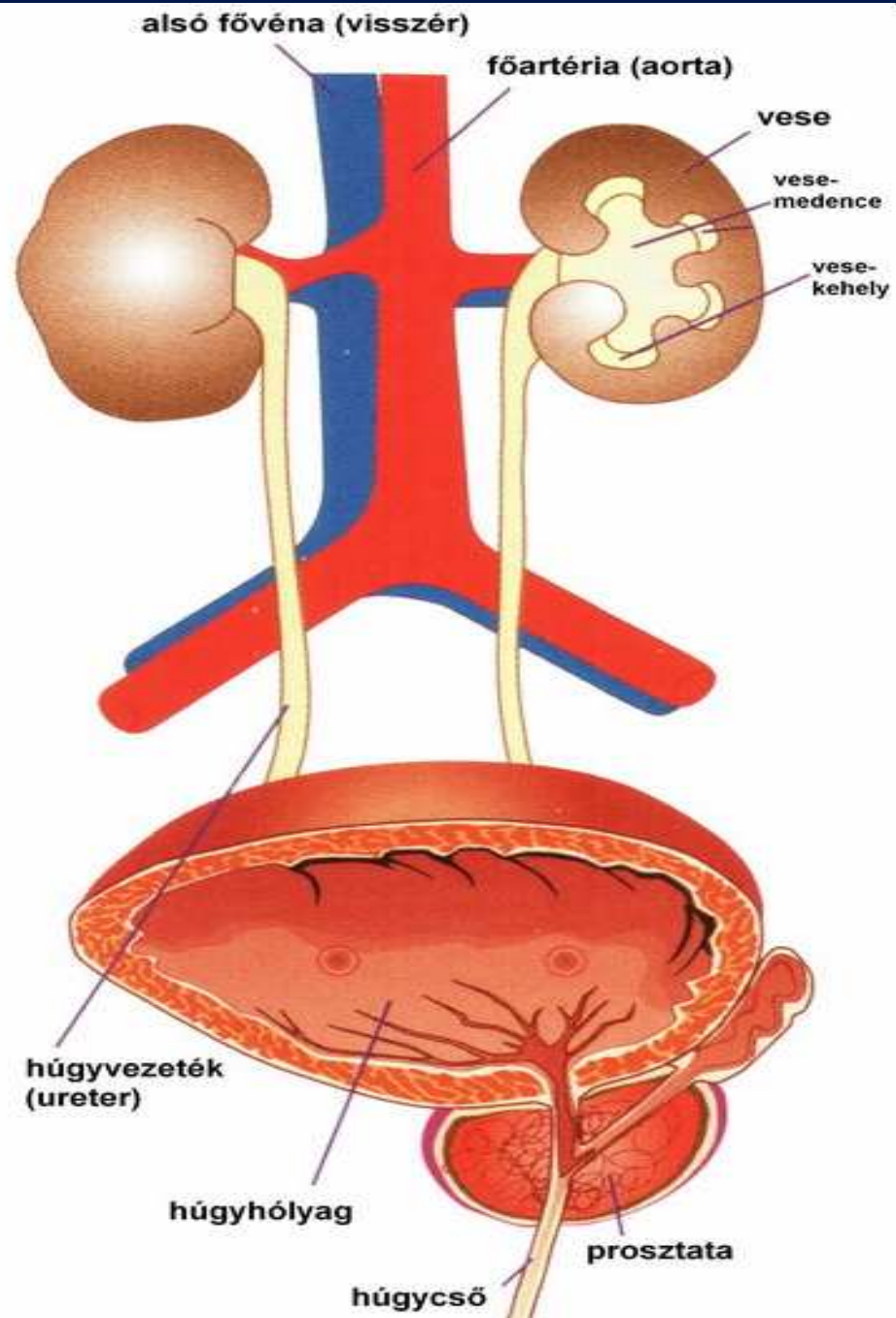
Urinary bladder

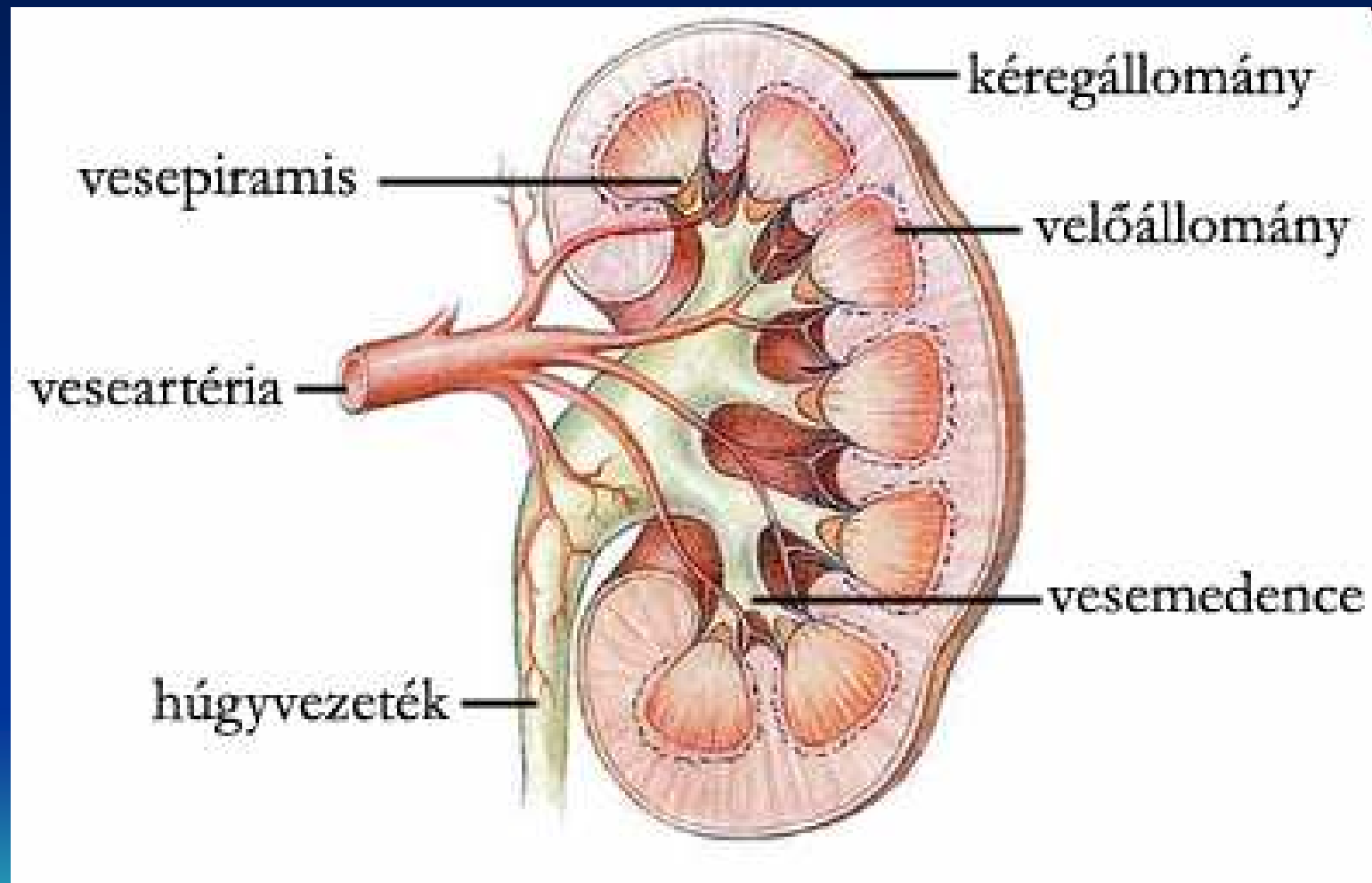
Urethra

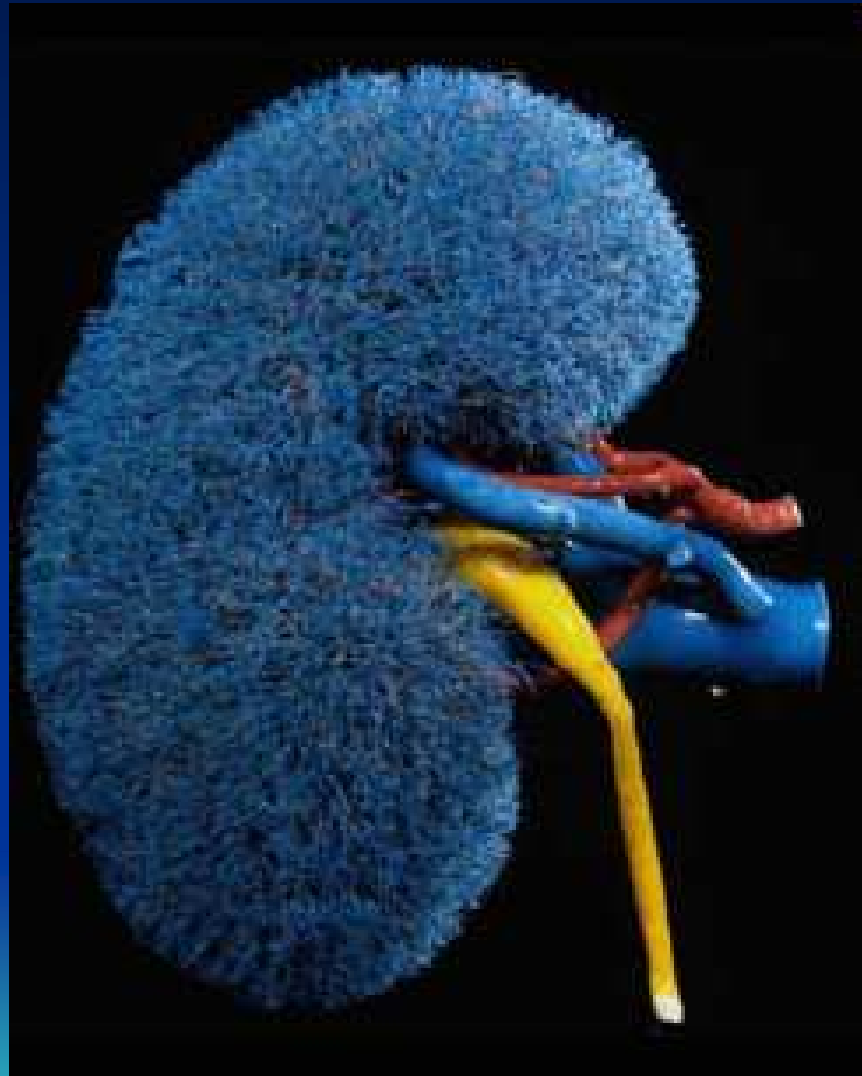

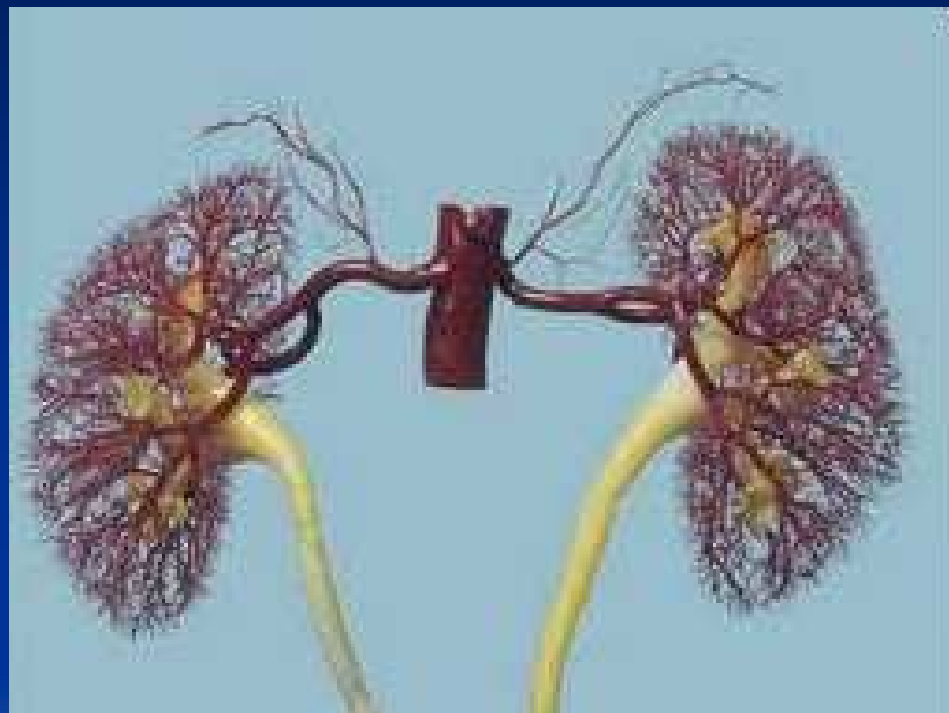

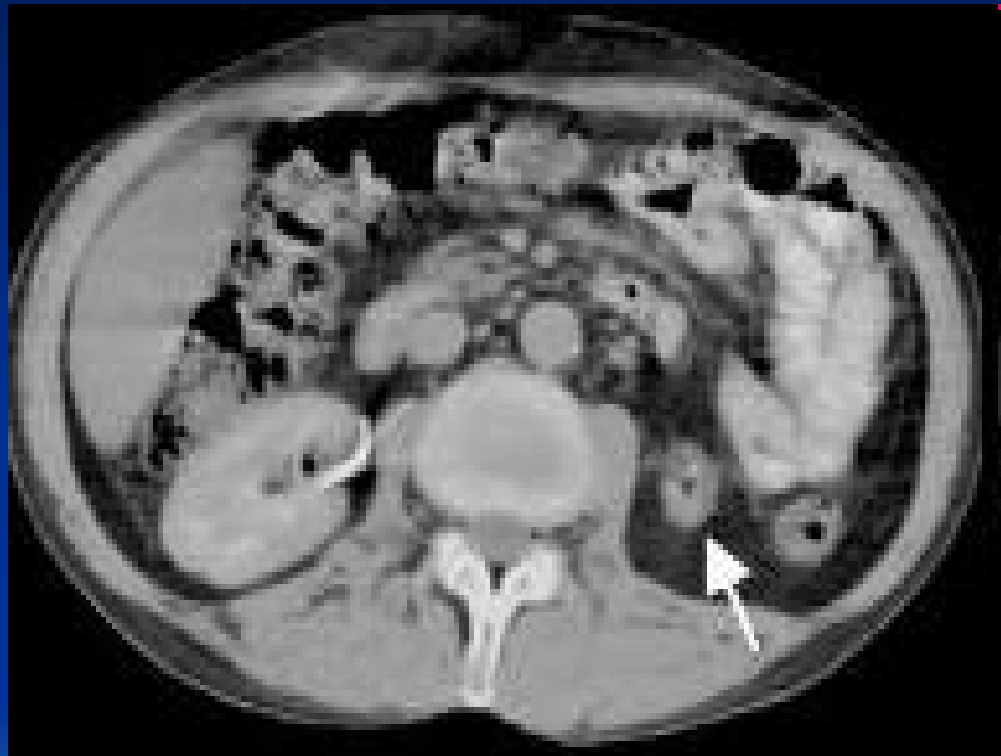

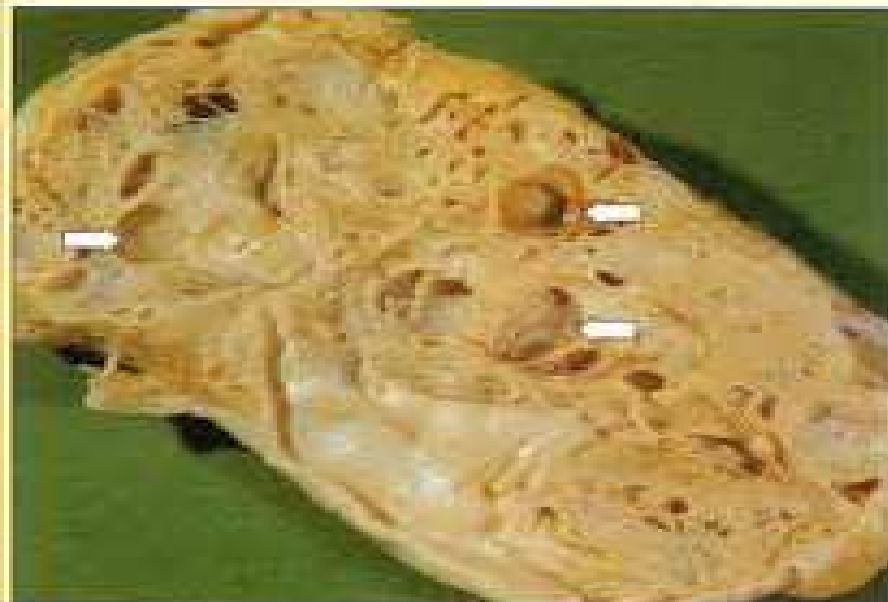

A vese metszletjén jól láthatóak a veseciszták (nyíl).
Az üregekben folyadék, nyák, szövetfórmák találhatók.

Haematuria

- Megerőltető testmozgás (maraton futás)
- Kő
- Infekció
- Tumor
- Trauma
- **Polycystás** vesebetegség
- Benignus prostata hyperplasia
- Endometriosis
- Hypercalciuria, hyperuricosuria
- Glomerulonephritis
-

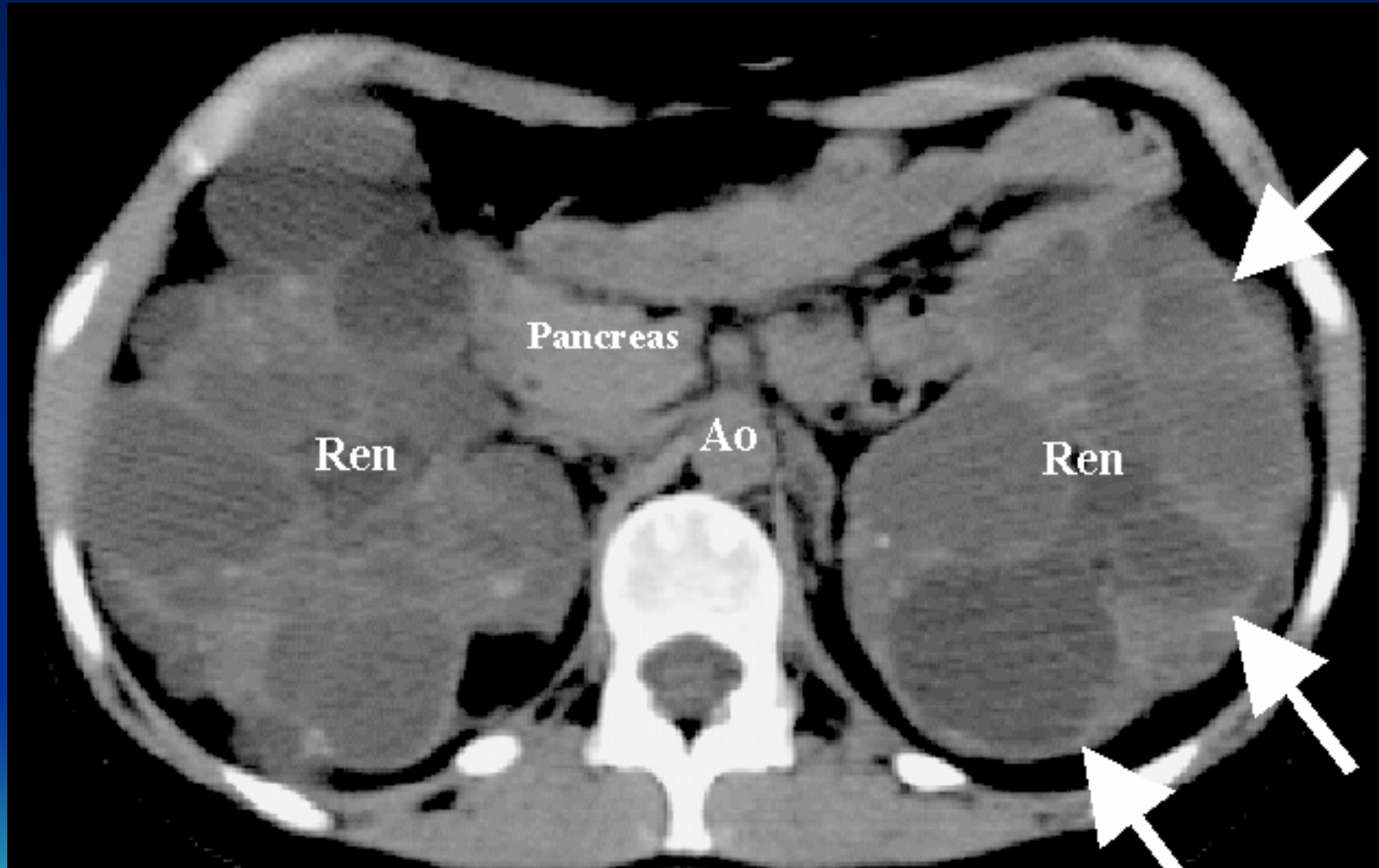

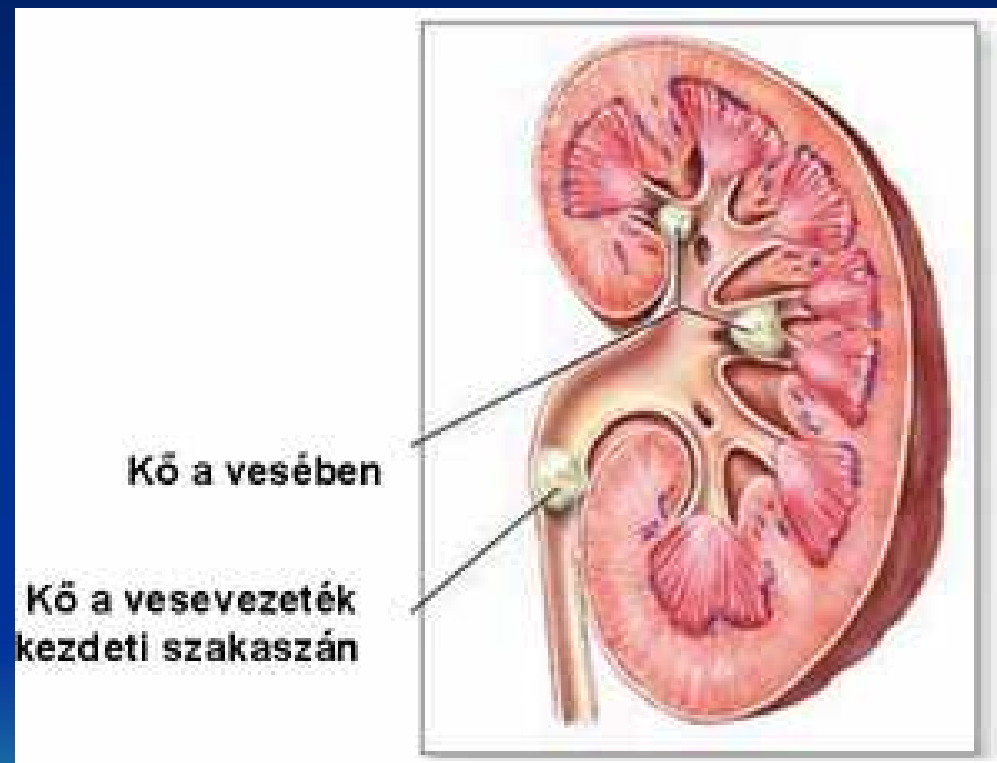

Haematuria

- hemoglobinuria
- myoglobinuria
- macroscopic hematuria

Fájdalom

- - görcsös: akut húgyúti obstrukció – kő, véralvadék
- dysuria: égő fájdalom vizeléskor + gyakori inger: infekció
- tompa deréktáji fájdalom: erős fájdalom + láz: akut pyelonephritis
- kevésbé erős fájdalom: akut non-infekciózus intersticiális nephritis
akut glomerulonephritis (ritka)
- Nehezen induló vizelet, gyenge vizelet sugár, sürgető inger:
prostat hyperplasia

Polyuria

$V > 3 \text{ l /nap}$

- primer polydipsia
- diabetes mellitus
- myeloma multiplex
- só infúzió, TPN
- diabetes insipidus
- benignus prostata hyperplasia
- Idült veseelégtelenség

- Oliguria
  - $V < 400$ ml/nap
  - Oliguriás AVE
  - Idült végállapotú veseelégtelenség
-
- Anuria
  - $V < 100$ ml/nap

Anuria

$V < 100$ ml/nap

- Obstrukció
- Kortikális nekrozis
- Vaszkuláris katasztrófa

Uraemia

- Bőr (viszketés, száraz bőr, sárgás- szürkés szín)
- Gastrointestinális (fémes szájíz, émelygés, száraz, bevont nyelv)
- Cardiovascularis (ödema)
- Idegrendszer (fokozott reflex, izomgörcs)
- Endokrin (spontán törés)
- Hematologiai (anaemia, bőrvérzések)

Vizeletüledék

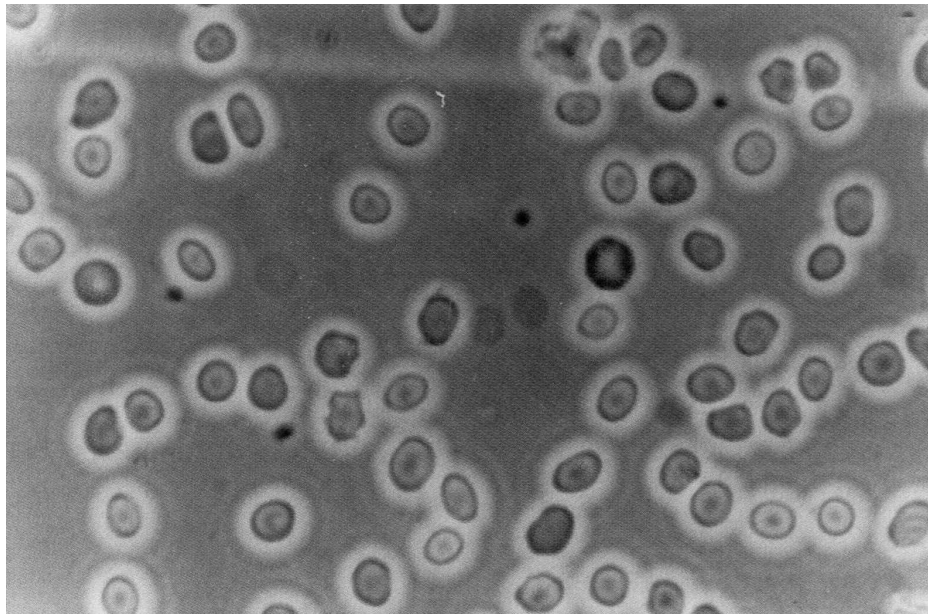
Fehérvérsejtek

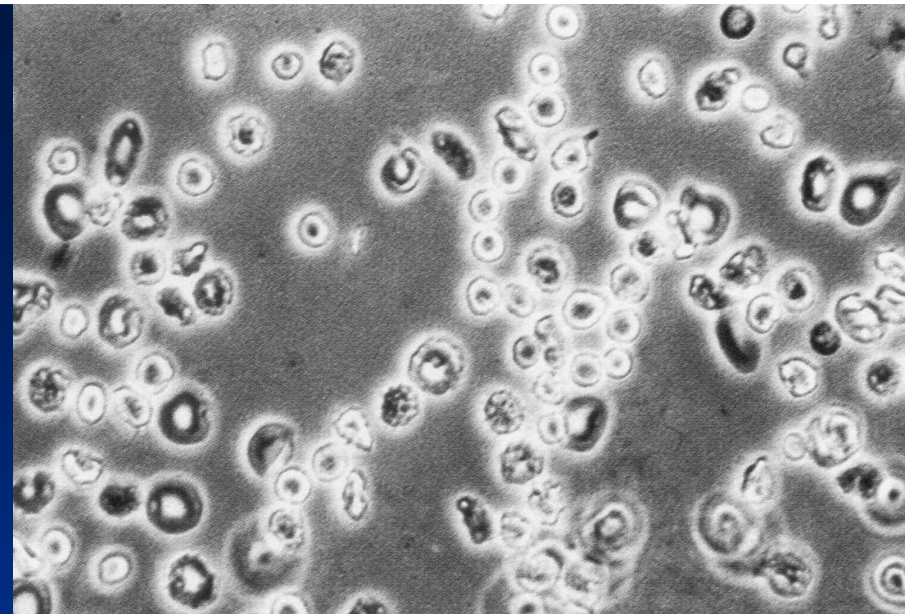
Vörösvérsejtek

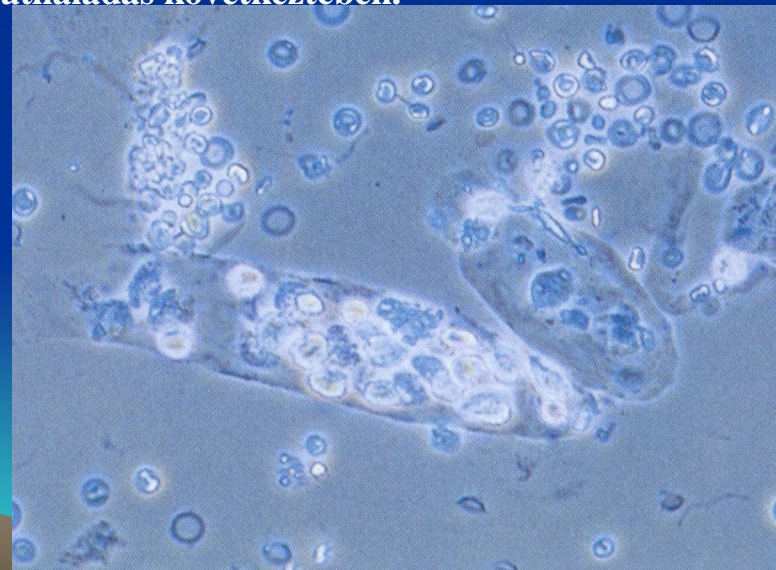
Nonglomerularis haematuria (hólyag cc.): normális méretű vvt-ek megtartott biconcav formával, hb tartalommal

Glomerularis haematuria: Ac.GN-es beteg, sok kis méretű deformált (dysmorph) vvt, sok sejtben alig van vagy nincs hb (ghost cell) a károsodott glom. capill.-okon történő áthaladás következtében.

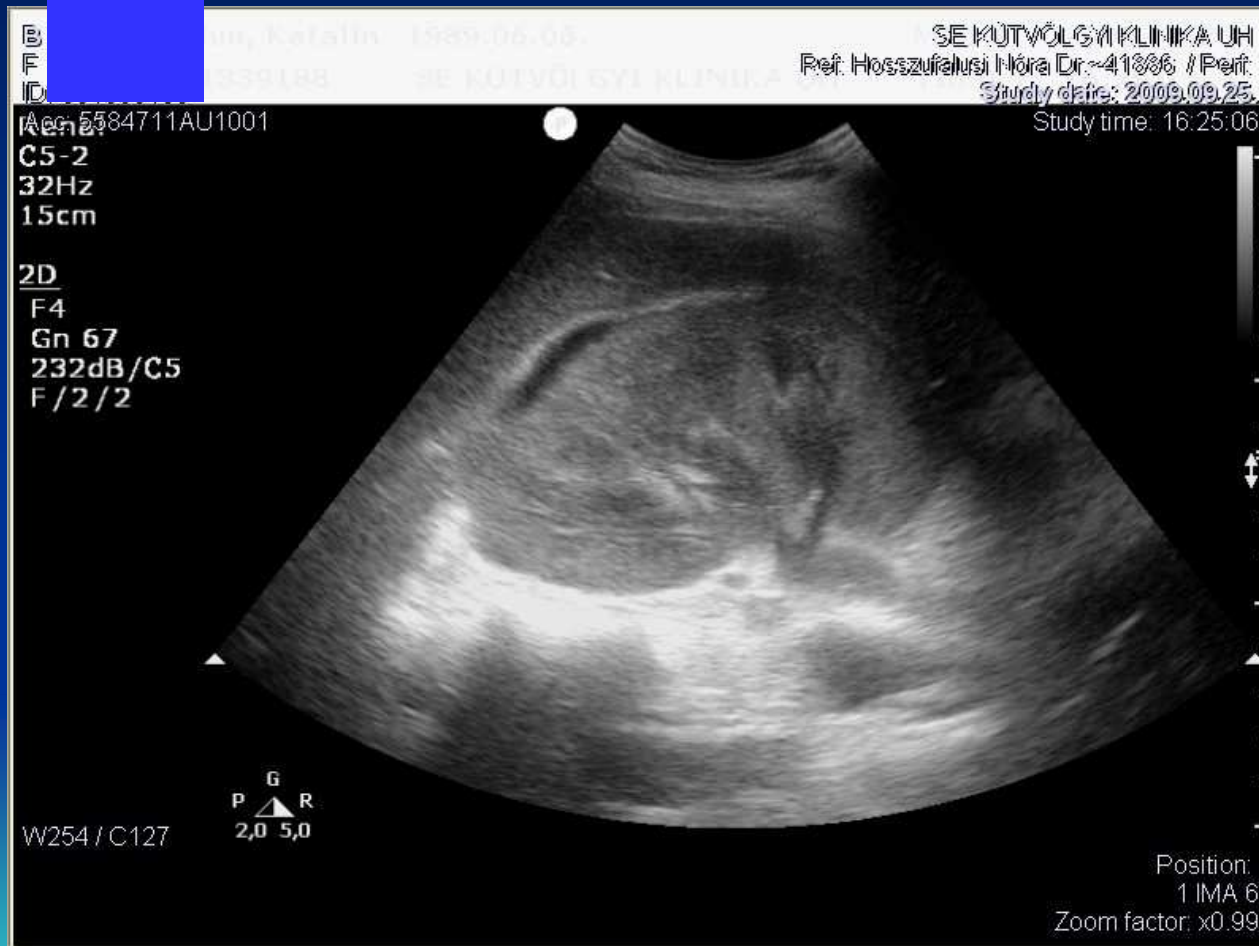
Vvt cylinder: ac. nephritises beteg, a vvt cyl. glomerularis eredetre utal, a vesetubulusok henger formáját veszi fel

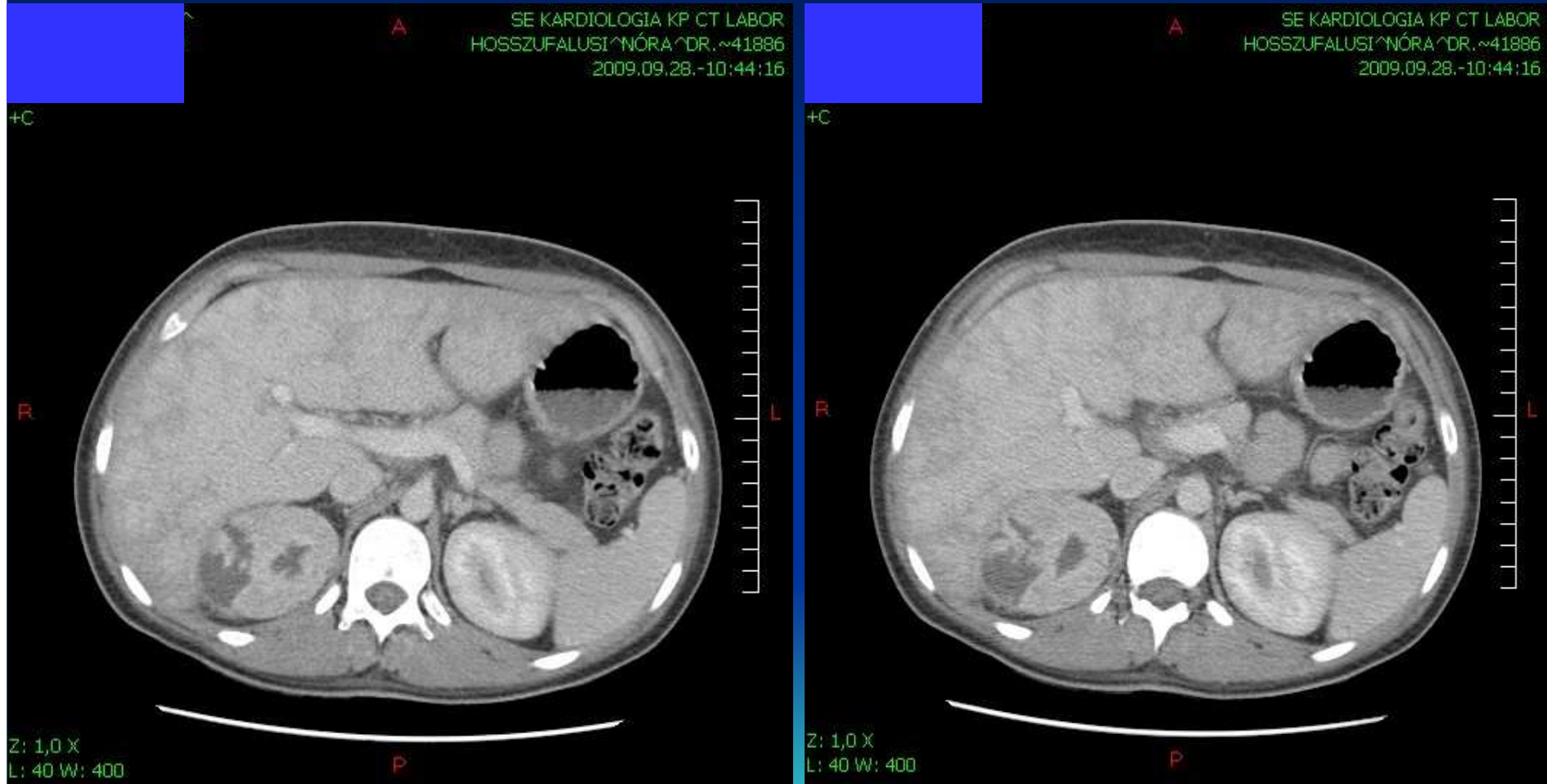
Fvs cylinder: acut pyelonephritises betegből

Hasi UH

Hasi CT

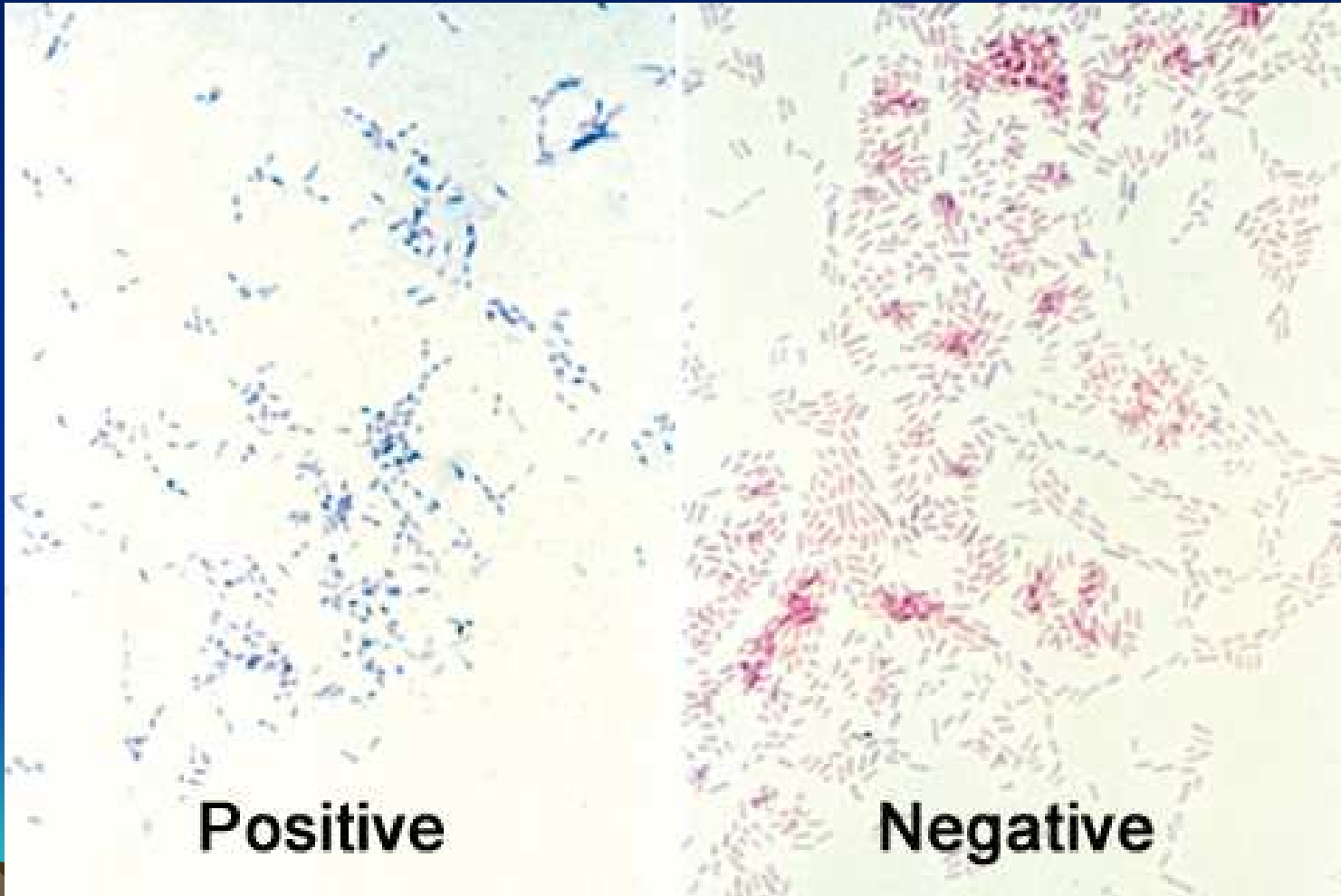

Uropathogen E. coli

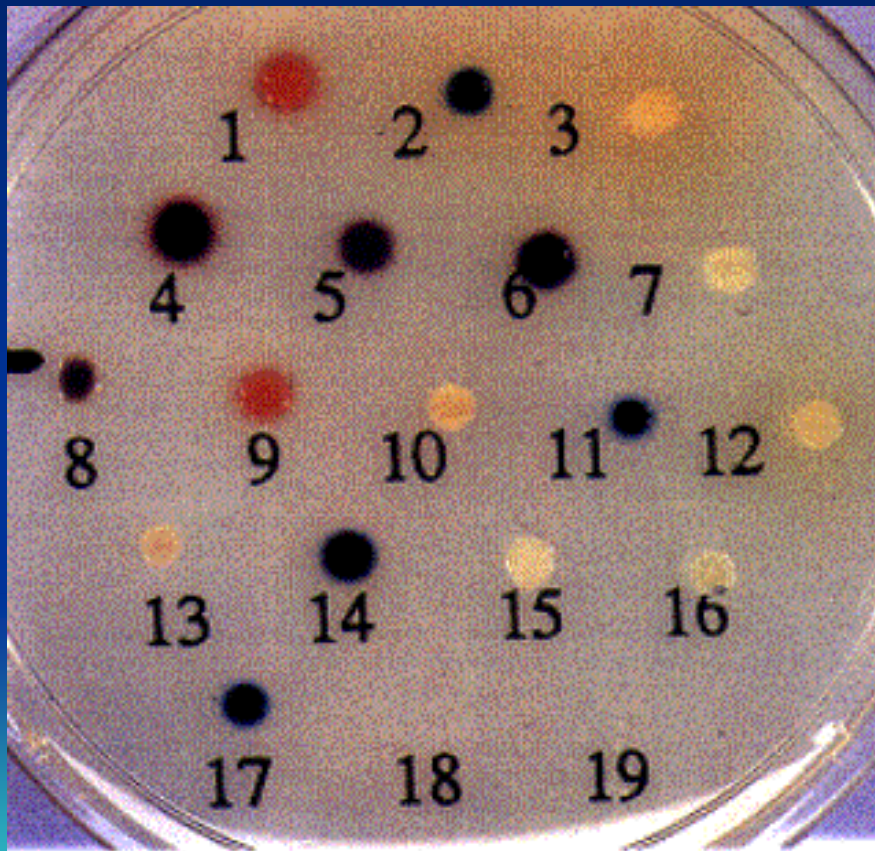
- **P fimbria** (vagy **pyelonephritis-asszociált pilus [PAP]**). P vércsoport Ag, D-galaktóz diszacharid, az uroepithel sejtek 99%-án

Gram festés

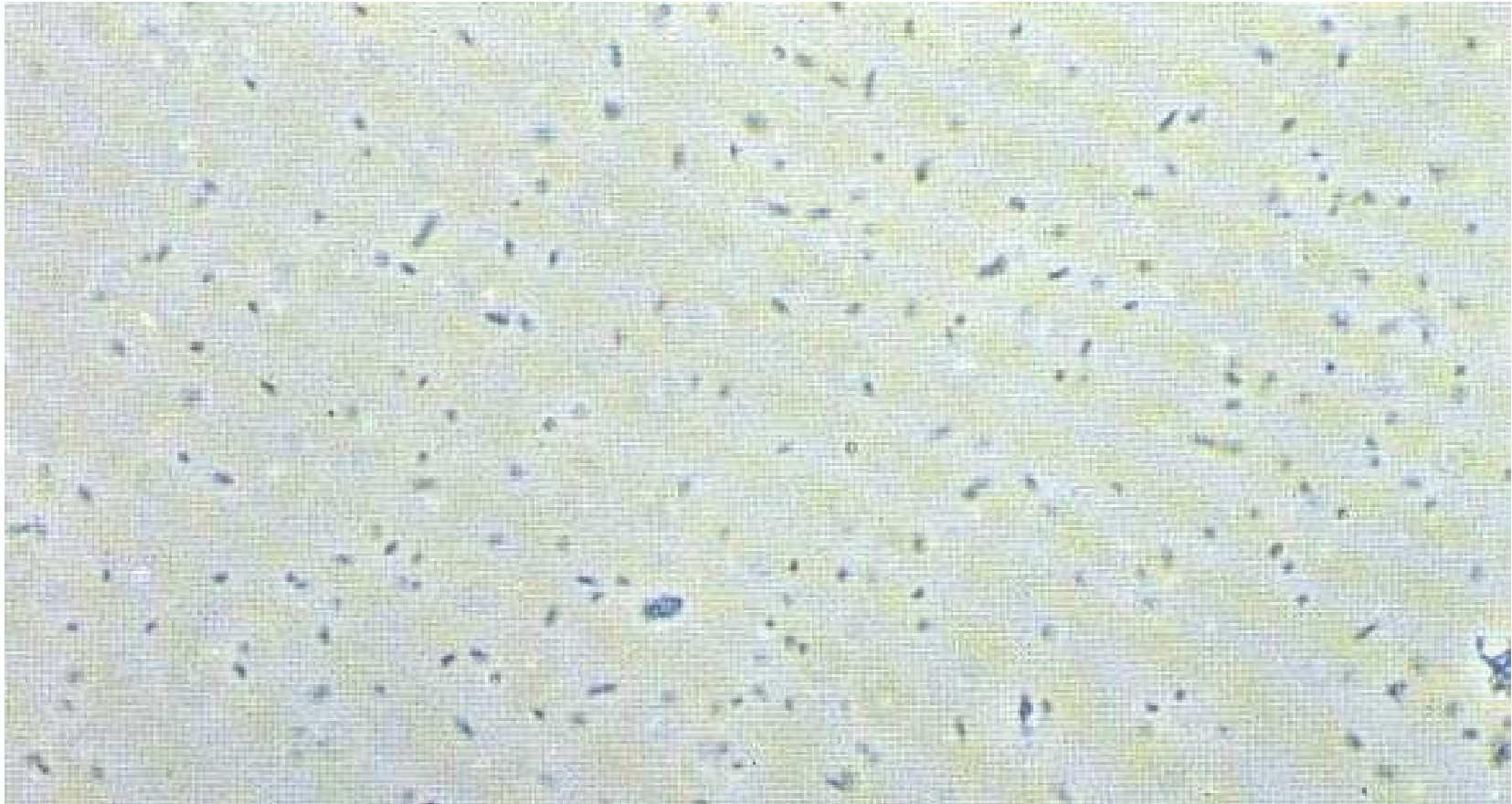
Szemikvantitatív tenyésztés ChromAgar

E. coli,
Pseudomonas
Streptococcus
Staphylococcus
Climobacter
Mycobacteria
Proteus

Vizeletüledék

Akut, nem komplikált pyelonephritis, nőknél

Tünetek

- Láz, hidegrázás
- Deréktáji fájdalom, ütögetési érzékenység!
- Hányinger, hányás, hasmenés
- ± cystitises tünetek
- Generalizált izomgyengeség, elesettség
- Tachycardia
- Enyhe - közép súlyos - szepszis

Akut, nem komplikált pyelonephritis

Diagnózis

- Vizeletvizsgálat: pyuria (fvs cylinder), bacteriuria, ± haematuria
- Leukocytosis (vércukor, vese- májfunkció)
- Vizelettenyésztés: 10^5 CFU/ml (10^4 /ml)
E.coli, P. mirabilis, K. pneumoniae
- Hasi UH: obstrukció kizárása
- Nőgyógyászati vizsgálat
- Hemokultúra (bacteraemia 12 %)

2009.09.23.

- Vizelet: látótér fedve fvs
- Fvs: 12.400, Sü: 97 mm/ó, CRP: 186 mg/l
- Vizelettenyésztés, hemokultúra
- Hasi UH: j.o. kissé tágabb pyelon és ureter, kőjel nincs. Jobb o. pyelonephritis gyanúja

Köszönöm a figyelmet!

